

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6/2568

คำวินิจฉัยที่ 6/2568 ศาลปกครองกลาง ศาลผู้ส่งความเห็นศาลแพ่งมีนบุรีศาลผู้รับความเห็นนาง ด.ผู้ฟ้องคดี กรุงเทพมหานคร ที่ 1 กับพวกรวม 2 คนผู้ถูกฟ้องคดี

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้ ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินมีโฉนด ยื่นฟ้องกรุงเทพมหานคร ที่ 1 สำนักงานเขตคลองสามวา ที่ 2 ผู้ถูกฟ้องคดี กรณีผู้ฟ้องคดีขอรังวัดรวมโฉนดที่ดินสองแปลง แต่ปรากฏว่ามีถนนไทยรามัญ ตัดผ่านเข้ามาในที่ดินของผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 อ้างว่าได้ปรับปรุงถนนตามสภาพทางเดิม ที่ดินส่วนที่เป็นทางเดินหรือถนนตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินสำหรับ พลเมืองใช้ร่วมกัน ผู้ฟ้องคดีร้องเรียนไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 แต่ไม่ได้รับคำชี้แจง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ถนนไทยรามัญรุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดี โดยไม่เคยได้รับแจ้งว่าจะมีการตัดถนนและให้มาระวาง แนวเขต ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชำระค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี หาก ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามคำขอดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจะแบ่งหักที่ดินดังกล่าวให้เป็น ที่ สาธารณประโยชน์ ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ได้ปรับปรุงถนนไทยรามัญ โดยตรวจสอบแนวเขตถนนสาธารณะเดิมและก่อสร้างบนถนนหรือทางสาธารณประโยชน์เดิม เท่านั้น ที่ดินพิพาทจึงเป็นทางหรือถนนสาธารณประโยชน์อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และ มิได้กระทำละเมิด ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คดีนี้เป็นข้อพิพาท เกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ศาลปกครองกลางเห็นว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ก่อสร้างปรับปรุงถนนไทยรามัญรุกล้ำเข้ามาในที่ดินของผู้ ฟ้องคดีโดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดี ทั้งสองชำระค่าเสียหาย อันเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกระทำการในฐานะผู้มีอำนาจหน้าที่ใน การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำตามมาตรา 89 วรรคหนึ่ง (6) แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

คำพิพากษา

พ.ศ. 2528 ซึ่งเป็นการใช้อำนาจทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครองตามบทบัญญัติข้างต้น กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการ ใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธี พิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 อันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลแพ่ง มีนบุรีเห็นว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดีเป็นเอกชนยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐว่า ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบ กรณีก่อสร้างถนนรุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองต่อสู้คดีว่า ที่ดินพิพาทเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินโดยการอุทิศและยินยอมให้ใช้เป็นถนนมาเกินกว่า 30 ปี แล้ว จึงเป็นคดีมีประเด็นเกี่ยวกับเรื่องกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่จะเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือไม่ จักต้องนำกฎหมายบรรพ 4 ทรัพย์สิน แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาเป็นหลัก ในการพิจารณาประเด็นดังกล่าว คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า แม้กรุงเทพมหานคร ที่ 1 สำนักงานเขตคลองสามวา ที่ 2 ผู้ถูก ฟ้องคดี จะเป็นหน่วยงานทางปกครอง ตามบทนิยามในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง

ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 แต่การที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง โดยอ้างเหตุว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกระทำละเมิดก่อสร้างถนนรุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมี คำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดเชยค่าเสียหายเป็นค่าที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ส่วนผู้ถูก ฟ้องคดีทั้งสองให้การว่าที่ดินพิพาทเป็นทางหรือถนนสาธารณประโยชน์อันเป็นสาธารณสมบัติของ แผ่นดินและมิได้กระทำละเมิด ดังนั้น การที่จะวินิจฉัยว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกระทำละเมิดต่อผู้ ฟ้องคดีหรือไม่ จึงเป็นเพียงผลของการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับสถานะของที่ดินพิพาทว่า เป็นที่ดินที่ ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งหากศาลวินิจฉัยว่าที่ดิน พิพาทเป็นของผู้ฟ้องคดี การก่อสร้างและปรับปรุงถนนของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองก็เป็นการกระทำ ละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี แต่หากที่ดินพิพาทตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมือง ใช้ประโยชน์ร่วมกันซึ่งอยู่ในการดูแลรักษาของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองแล้ว จะเป็นผลให้ผู้ถูกฟ้องคดี ทั้งสองมีอำนาจเข้าไปจัดให้มีและบำรุงรักษาทางพิพาทได้ ไม่เป็นละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี คำฟ้องของผู้ ฟ้องคดีจึงมีความมุ่งหมายที่จะให้ศาลมีคำพิพากษารับรองคุ้มครองสิทธิในที่ดินของผู้ฟ้องคดี เป็นสำคัญ ข้อพิพาทในคดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณา พิพากษาของศาลยุติธรรม

องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/6/2568>